I. From In New York 1919

- זאַג איך צו מיר

צי מוזסטו בײַם פֿענצטער דאָ שטייןל — דו קענסט דאָך אין גאַס אַרײַן גיין.

די נאָס איז פֿאַר הענדלער און לײַט, װאָס מעסטן מיט געלט זייער צײַט; די גאָס איז פֿאַר כאַנען, װאָס פֿליִען װי פֿייגל אַהער און אַהין; די גאָס איז פֿאַר קינדער און קעץ, וואָס שפּרינגען װי פֿיש אין אַ נעץ; די גאָס איז פֿאַר שיכּורע אויך, די גאָס איז פֿאַר שיכּורע אויך, וואָס וואַקלען זיך גרויע ווי רויך, און גיבן אַוועק זיי׳רע טעג צו פּלאַנטערן זיך אויפֿן וועג.

ראַזיר זיך, און בערשטל זיך אָפּ
 און גיי אין קאַפֿעהויז אַראָפּ.

דאָרט זיצן דאָך אַלע אין ראָר,
 ווי נאַקעטע ווו אין אַ באָר,
 דאָרט קריכט מען דאָך אויך אין דער הייך,
 און שמײַסן זיך שמײַסט מען דאָרט אויך,
 אַזוי ווי אין באָד אויף די טרעפּ,
 מיט בעזעמער איבער די קעפּ.
 און רעדן אויך – זיצט מען און רעדט
 פֿון זיך און פֿון ווײַב און פֿון בעט,
 און שלעפֿערדיק – שלאָפֿט מען אויך דאָרט
 בײַם טיש אויף דעם אייגענעם אָרט.

קויף בלומען און קלאַפּ אין דער טיר – קויף בלומען און הויז, וווּ מען וואַרט הײַנט אויף דיר.

וואָס טויג מיר יחסנישער שטאָלץ
 אויף פּנימער האַרטע ווי האָלץ?
 וואָס טויג מיר די רײַכקייט, וואָס שרײַט,
 ווי נאָכגעמאַכט סאַמעט און זײַד?
 וואָס טויג מיר דאָס פֿײַער, וואָס ברענט

פֿון דימענטן גרויסע, אויף הענטל וואָס טויג מיר די ליבע, די לוסט, וואָס ווייַזט מיר אַ נאַקעטע ברוסטל וואָס טויג מיר די רײַכקייט, וואָס לאַכט פֿון אַלצדינג, וואָס בענקט און וואָס טראַכט?

די וועלט, חוץ דער שטאָט, איז דאָך גרויס, פֿאַר וואָס זשע ניט וואַנדערסטו אויס?

איך ווייס, אַז נאָך גרויס איז די וועלט, און רײַך נאָך אין וואַלד און אין פֿעלד, נאָר איך קען ניט פּועלן בײַ זיך
 צו נעמען אויף די אַקסל די שיך.
 אויך דאָ בלײַבן קען איך ניט מער, ווײַל דאָ בלײַבן איז מיר צו שווער.
 נו, לעב איך און וואַרט אויף אַ נס.
 און לעבעדיק — בין איך אַ מת, וואָס וואָגלט פֿאַרלוירן און שטום
 און עולם־הּתּוהו אַרום.

I Say to Myself

Why do you stand at the window like that? Why don't you go out in the street?

The street is for merchants and such As measure their time in cash. The street is for railways that fly Like birds back and forth in the sky. The street is for children and cats Leaping like fish in nets. The street is for drunkards as well, Who wobble like smoke till they fall, Wasting what's left of their days As they stumble about in a maze.

Why don't you shave—brush your clothes, Go visit your old coffee house?

Like men in a bath, they all sit,
Naked and waiting to sweat,
Each crawling higher and higher.
Beating themselves, they perspire,
Flicking with whisks at their skulls
As they climb up the heat in the walls.

And talk! How they talk of themselves, Of their wives and their griefs and their beds Until they grow sleepy and close Their eyes at the table and doze.

Buy flowers. Go knock on the door Of that house where your old friends are.

I don't care for such pride as I'll find, Wooden faces, grown hard, grown unkind. I don't care for their riches. They shriek Of fraudulent satin and silk.

i don't care for their love, or a lust That too quickly uncovers a breast. I don't care for their wealth. It disdains Whatever is thoughtful or yearns.

But the world is much more than this town. Travel a bit—look around.

I know that the world is broad And rich in meadow and wood. But I cannot persuade myself now Is the time to shake loose and to go. On the other hand, just staying here Is more than a man ought to bear.

So I wait for a bolt from above And I live like a zombie who moves Swaying and lost through the house In a world of mistakes, still a corpse.

גאלד איז די ציַיט אין דעם גאָלדענעם לאַנד. גיט מען אַ קלונג און אַ הויב מיט אַ האַנט, קלאַפּן זיך טירן צו הילכיק און שנעל. פליט דער עקספּרעס דורכן שוואַרצן טונעל שנעלער פון ווינט און געשווינדער פון בליק. פליען פאַרביַי מיט דער וואַנט אויף צוריק שטערן נאָך שטערן אין גרין און אין רויט – גרין איז דאָס לעבן און רויט איז דער טויט. געיעג. לאָזט אַ סיגנאַל זיך פּאָרױס אין געיעג. וואַרפט ער און שליַידערט ער אַלץ אויסן וועג. רודערן רעדער אין ווילדן געלויף. טראָגן זיך באַנען אַראָפּ און אַרױף. טראָגן זיך פייגל פון גאָלד און פון גלוט. צינדט זיך מיר אָן אַ באַגער אין מיַין בלוט . הייסער פון גלוט און נאָך העלער פון גאָלד העי! ווי עס וואָלט זיך אַ כאַפּ טאָן געוואָלט יַאַט-אַזאַ פּױגל — האָ-האָ, סאַראַ פּראַכט י יאָנט ער פאַרביַי ווי אַ בליץ אין דער נאַכט. יאָגן און טראָגן זיך פּייגל און פּלי׳ן ליכטיק, ווי בליצן, אַהער און אַהין. ליכטיק, ווי בליצן פאַרבײַ נאָכאַנאַנד גאָלדענע פייגל פון גאָלדענעם לאַנד.

אין גאָלדענעם לאַנד <

צי דען וואָלסטו, מאַמע, מיר גלייבן געוואָלט, אַז אַלצדינג ביַי אונדז ווערט פאַרוואַנדלט אין גאָלד, אַז גאָלד ווערט פון בלוט און פון איַיזן געמאַכט, פון בלוט און פון איַיזן ביַי טאָג און ביַי נאַכט?

— מיַין זון, פאַר אַ מאַמען באַהאַלט מען זיך ניט, באַ מאַמע דערקאָנט און אַ מאַמע פילט מיט. אַ מאַמע דערקאָנט און אַ מאַמע פרויט צו דער זאַט מיר דאַכט זיך, אַז דו האָסט קיין ברויט צו דער זאַט אויך דאָרט אין דעם גאָלדענעם לאַנד ניט געהאַט.

אוי מאַמע, מיַין מאַמע, צי פאַלט עס דיר איַין, אַז ברויט ביַי אונדז וואַרפט מען אין וואַסער אַריַין דערפאַר, וויַיל עס גיט אונדז אַזוי פיל די ערד, אַז ס׳הייבט אָן פאַרלירן דעם גאָלדענעם ווערט?

- איך ווייס ניט, מיַין זון, נאָר עס וויינט מיר מיַין האַרץ דיַין פּנים זעט אויס ווי די נאַכט אַזוי שוואַרץ
   און שלעפערדיק פאַלן די אויגן דיר צו,
   אַזוי ווי ביַי איינעם וואָס חלשט נאָך רו.
  - אוי מאַמע, מיַין מאַמע, דו האָסט דאָך געהערט פון באַנען, וואָס יאָגן זיך אונטער דער ערד, פאַר טאָג שלעפּט די באַן פון געלעגער אַרױס פאַר טאָג שלעפּט די באַן פון געלעגער אַרױס אויף דער נאַכט ברענגט זי ווידער אין הויז.
  - איך ווייס ניט, מיַין זון, אָבער טיף איז מיַין וווּנד: איך האָב דיך אַוועקגעשיקט יונג און געזונט — מיר דאַכט זיך, אָט נעכטן ערשט איז עס געווען. און היַינט מוז איך ווידער אַזוי-אָ דיך זען.
  - רואָס צאַפּסטו מיר, מאַמע, פון האַרצן דאָס בלוט?
    צי פילסטו דען גאָרנישט ווי וויי דאָס מיר טוט?
    וואָס וויינסטו, מיַין מאַמע, צי זעסטו דען אויך,
    ווי איך אַזאַ וואַנט אַזױ פינצטער און הויך?
  - ווי זאָל איך ניט וויינען, מיַין זון, איבער דיר: פאַרגעסן אָן גאָט און פאַרגעסן אָן מיר. איצט איז דיר דאָס אייגענע לעבן אַ וואַנט, וואָס שטייט דיר אין וועג אין דעם גאָלדענעם לאַנד.
    - גערעכט ביסטו, מאַמע, מיר זיַינען צעשיידט. אַ גאָלדענע קייט... און אַן איַיזערנע קייט... אַ גאָלדענער שטול – אין הימל פאַר דיר, אין גאָלדענעם לאַנד – אַ תּליה פאַר מיר.

➤ "Watch Your Step!"

Time is gold in the Golden Land. The ring of a bell and the wave of a hand, And doors snap shut, express trains fly Through black tunnels, quick as the eye. Walls fly backwards, like a screen With star after star in red and in green-Life is green, and death is red. Once a signal is sent out ahead It hurls everything out of its way, Wheels whirl in a wild hurray, Trains swing up, swing down, swing fast, Birds of gold and greed zip past, Desire ignites in my blood, behold: Hotter than greed and brighter than gold. Hey!—If only I could grab in my hand Such a bird! Oh-Ho, how grand!-Like lightning flashing in the night. Birds race and dart and soar in flight, Brilliant as lightning, flash and expand-Golden birds in the Golden Land.

➤ In the Golden Land

Would you, mama, believe if I told That everything here is changed into gold, That gold is made from iron and blood, Day and night, from iron and blood?

- —My son, from a mother you cannot hide— A mother can see, mother is at your side. I can feel from here, you have not enough bread— In the Golden Land you aren't properly fed.
- —Mama, oh mama, can you not see That here they throw bread in the sea, Because, when too bountiful is the earth, It begins to lose its golden worth?
- —I don't know, my son, but my heart cries: Your face looks dark as the night's skies, Your eyelids close, your head on your chest, Like the eyes of a man dying for rest.
- —Mama, oh mama, heven't you heard Of trains racing under the earth, That drag us from bed at break of dawn And late at night bring us back home.
- —I don't know, my son, but my heart is wrung: I sent you away healthy and young—
  It seems it was just yesterday!
  And I want to see you like that today.
- —Why do you, mama, sap the blood of my heart? Can you not feel how it pulls me apart? Why are you crying? Do you see at all What I see here—a high and dark wall?
- —Why shouldn't I cry, my son? You see: You've forgotten God and forgotten me. Now your own life is a wall that will stand Blocking your way in the Golden Land.
- —Mama, you're right. We're divided in pain. A golden chain... and an iron chain... A golden throne—in heaven for thee, In the Golden Land—a gallows for me.

The first published version of this poem appeared in the satirical review Der Kibitzer in 1911. Rewritten several times, it became one of Halpern's most famous self-characterizations, a provocative repudiation of the dominant artistic preference for refinement and lyrical subtlety.

דער גאַסנפּויקער

זינגט דער פֿויגל פֿרײַ און פֿריילעך, ציטערט אױף זײַן טראָן דער מלך, ציטערן איז ניט כּראי, זינג איך, ווי דער פֿויגל, פֿרײַ, און געשווינד, ווי דער ווינט, טאַנץ איך הפֿקר, טאַנץ איך בלינד, — גאַס אַרײַן און גאַס אַרױסו בין איך קראַנק און אַלט און גראַ, וועמען אַרט עס - האַ־האַ־האַ! פֿאַר אַ קופּער־גראָשן בלויז פויק איך, אַז די פויק זאָל פּלאַצן, און איך רושינרושע אין די טאַצן, און איך דריי זיך רונד אַרום – דושין, דושין, בום־בום־בום. רושין רושין בום!

קומט אַ מיידל אַ מכשפֿה, צינדט זיך אָן אין מיר אַ שרפֿה, נעם איך זיך נאָך ווילדער דרייען, און איך פרעס צונויף די ציין, און איך ברום: – מיידל קום, גיב די הענט, און נעם אַרום, . הייסער טאַנצט זיך עס צו צוויי ס׳האָט אַזאַ װי דו אַ שלאַנג, מיך פֿאַרלאָזן ערשט ניט לאַנג. – קרענקט דאָס האַרץ און פּלאַצט פֿאַר וויי פּױק איך אַז די פּױק זאָל פּלאַצן, און איך רושינרושע אין די טאַצן, און איך דריי זיך רונד אַרום דושין, דושין, בום־בום-בום. רושין רושין בום!

לאבן קינדער לוסטיק, מונטער, פֿאַל איך ניט בײַ זייך אַרונטער, רירט זיך יונגען! פֿלינקער – האָפּ! נאָך אַ מאָל אַ זעץ אין קאָבּ. נאָך אַ שפּהַוּ סני ווי סני מיטן שפרונג נייט אַלץ פֿאַרבײַ. צוגעוווינט צו אָל דאָס בייז, קנײַפּ איך אַ שטיק ברויט פֿון טאַש. און איך זשליאָקע פֿון דער פֿלאַש. ברענט דאָס בלוט, און רינט דער שווייס פויק איך אַז די פּויק זאָל פּלאַצן, און איך דושינרושע אין די טאַצן, און איך דריי זיך רונד־אַרום, רושין, רושין, בום־בום-בום. רושין רושין בום!

> אָט אַזױ זיך דורכגעריסן, דורכגעריסן, דורכגעביסן מיטן קאָפּ װי דורך אַ װאַנט, איבער שטעג און װעג און לאַנד מיט די ציין — האָק דעם שטיין!

The Street Drummer

The bird sings free and clear, alone, There the king trembles on his throne. Trembling is too absurd: I sing freely as the bird; And as fast As the wind's blast I dance wildly, blindly past, Street-out and street-in! If I'm sick and old and gray, Who could care, ha-ha-hey! For only a copper coin, or tin, As if to break The drum, I bang And then I make The cymbals clang And round and round about I spin-Boom! Boom! Din-din-din! Boom! Boom! Din!

A girl comes along, a sorceress,
A blaze ignites inside me; yes,
I dance more wildly round about,
And start to clench my teeth, and shout
As I twirl,
Hold hands, girl,
And grab me round while round we whirl:
Dancing's hotter done in couples.
A girl like you—a killer, though—
Left me not so long ago.
My sick heart breaks with pain and troubles,
So as if to break

The drum, I bang
And then I make
The cymbals clang
And round and round about I spin—
Boom! Boom! Din-din-din!
Boom! Boom! Din!

Children laugh in sport and fun But I don't want to be outdone: Shake a leg, kids! Hop on by, One more punch, then, in the eye. One more spit! In spite of it With one jump everything is quit. Inured to all with an evil name, From my pocket I pinch some bread And swig from my flask; down from my head The sweat pours, and my blood's aflame. So as if to break The drum, I bang And then I make The cymbals clang And round and round about I spin-Boom! Boom! Din-din-din! Boom! Boom! Din!

That's the way I've torn on through, Torn my way, and bitten, too, With my head as through a wall, Cross-country, over roads and all. האָק דעם שטיין און בלײַב אַליין!
הונט און שלעפער, לומפ און ווינט.
הפֿקר, הפֿקר דורך דער פֿרעמד!
האָב איך ניט קיין ראָק, קיין העמד,
האָב איך ניט קיין ווײַב, קיין קינר.
פויק איך אַז די פויק זאָל פּלאַצן,
און איך דושינדושע אין די טאַצן,
און איך דריי זיך רונד־אַרום —
דושין, דושין, בום־בום־בום.
דושין דושין בום!

Break the stone
With tooth and bone!
Break the stone and stay alone!
Dog and bum, clod and wind so wild;
Reckless and free, on alien dirt,
I have no coat, I have no shirt,
I have no wife and I have no child.
So as if to break

The drum, I bang
And then I make
The cymbals clang
And round and round about I spin—
Boom! Boom! Din-din-din!
Boom! Boom! Din!

John Hollander

Memento Mori

און אַז משה־לייב, דער פּאָעט, וועט דערציילן, אַז ער האָט דעם טויט אויף די כוואַליעס געזען, אַזוי ווי מען זעט זיך אַליין אין אַ שפּיגל, און דאָס אין דער פֿרי גאָר, אַזוי אַרום צען — צי וועט מען דאָס גלייבן משה־לייבן?

און אַז משה־לייב האָט דעם טויט פֿון דער ווײַטן באַגריסט מיט אַ האַנט און געפֿרעגט ווי עס גייט? און דווקא בעת ס׳האָבן מענטשן פֿיל טויזנט אין וואַסער זיך ווילד מיט דעם לעבן געפֿרייט — צי וועט מען דאָס גלייבן משה־לייבן?

און אַז משה־לייב וועט מיט טרערן זיך שווערן, אַז ס׳האָט צו דעם טווט אים געצויגן אַזוי, אַזוי ווי עס ציט אַ פֿאַרבענקטן אין אָוונט צום פֿענצטער פֿון זײַנס אַ פֿאַרהייליקטער פֿרוי — צי וועט מען דאָס גלייבן משה־לייבן?

און אַז משה־לייב וועט דעם טויט פֿאַר זיי מאָלן ניט גרוי און ניט פֿינצטער, נאָר פֿאַרבנרײַך שיין, אַזוי ווי ער האָט אַרום צען זיך באַוויזן דאָרט ווײַט צווישן הימל און כוואַליעס אַליין — צי וועט מען דאס גלייבן משה־לייבן?

Memento Mori

And if Moyshe-Leyb, Poet, recounted how He's glimpsed Death in the breaking waves, the way You catch that sight of yourself in the mirror At about 10 A.M. on some actual day, Who would be able to believe Moyshe-Leybl?

And if Moyshe-Leyb greeted Death from afar, With a wave of his hand, asking, "Things all right?" At the moment when many a thousand people Lived there in the water, wild with delight, Who would be able to believe Moyshe-Leybl?

And if Moyshe-Leyb were to swear
That he was drawn to Death in the way
An exiled lover is to the casement
Of his worshipped one, at the end of the day,
Who would be able to believe Moyshe-Leybl?

And if Moyshe-Leyb were to paint them Death Not gray, dark, but color-drenched, as it shone At around 10 A.M. there, distantly, Between the sky and the breakers, alone, Who would be able to believe Moyshe-Leybl?

John Hollander

Perets (1852—1915), whose poem "Monish" appears on page 3, was a dominant figure of modern Yiddish literature. His death in Warsaw, on April 3, 1915, at the beginning of the First World War, seemed to mark the end of an era and elicited the greatest expression of public mourning accorded a modern Jewish writer. It has been suggested that this poem is an anti-Kaddish: in contrast to the traditional prayer of mourning, it never mentions God's name, it condemns the Jews, and it reflects on impending death instead of resurrection.

L. 21: "that great hero . . . thirty shekels to the world": Using the anti-Semitic stereotype, the poem cites Jacob's shrewd purchase of the birthright from Esau, and Judas's betrayal of Jesus for thirty pieces of silver as proof of the unbridled Jewish mercantile spirit. The final part of the poem seems to echo the anguished questions of the Book of Job, addressed here not to God but to Perets, the great "dead lion."

יצחק לייבוש פּרץ

און דו ביסט טויט. און נאָך האָט דיך נישט צוגעדעקט די ערד און איבער טױזנט גאַסן װײַט װי אַ גאַלאָפּ פֿון פֿערד צעטראָגט זיך ראָס געלױף פֿון יונג און אַלט װאָס אײַלן זיך און באַטן אָן צום קױף דאָס בלאַט װוּ טעלעגראַפֿיש גיך אַנטפּלעקט מען אונדו מיט מאַרקגעשריי, אַז ס׳קלאַפּט ניט מער דײַן האַרץ, און ווי אַ גרױסער פּוץ־רעקלאַם איז אײַנגעפֿאַסט אין שװאַרץ דײַן גרויער קאָפּ. און מיר, די גרויסע לײַט, וואָס דאַרפֿן שטום און טיף געבויגן זײַן — מיר רינגלען שוין דײַן גײַסט אַרום. ווי מוידן אין אַ שענק בײַ נאַכט אַ שיכּורן מאָגנאַט און טרערן האָבן מיר און רייד, ווי פּערל רונד און גלאַט, ווי רענדלעך גרויס און ווער פֿון אונדז עס האָט אין מויל אַ צונג קלאַפּט אויס אַ ריטמיש וויי־געזאַנג ווי ס׳קלאַפּט אַ שוסטער־יונג .אַ גראָבן טשװאָק אַרײַן אין קנאַפֿל פֿון אַן אַלטן שוך און יעדער קלאַנג איז פֿול מיט קויטיקייט און שווייסגערוך, — ווי נעגערפֿלייש און אַלץ איז סחורה בלויז - מיר האַנרלען דאָך מיט אַלץ, מיט אַלץ מיט וואָס עס לאָזט זיך נאָר מיט תורות ווי מיט חזיר־האָר, מיט מענטש און טײַוולסקויט איין װוּנדער נאָר פֿאַר װאָס מיר האָבן נאָך ביז הײַנט בײַם טױט, ניט אויסגענאַרט זײַן מאָרדגעצײַג פֿאַר שנאַפּס און קופּערגעלט. מיר זענען דאָך דאָס פֿלײש און בלוט פֿון יענעם גרױסן העלד, וואָס האָט אַן ערשט־געבורט געקױפֿט פֿאַר אײן טאָפּ לינזן בלױז - און האָט דאָך אײנער אױך פֿון אונדז, אַ גאָט אין גאַנצער גרײס מישטיינס געואָגט — פֿאַרקױפֿט דער וועלט פֿאַר דרײַסיק שקלים לוין: און אויב דאָס אַלץ איז וואָר — פֿאַר וואָס זשע זאָלן מיר ניט שוין אויך האַנרלען הײַנט מיט דיר, דו שטויב פֿון אונדזער העכסטן שטאָלץ. וואָס ביסטו דען געווען פֿאַר אונדה — אַ לעצטע גלאָווניע האָלץ, וואָס ברענט אין סטעפּ בײַ נאָכט אין רינג פֿון אַ ציגײַנער־שטאַם: אָ זעגל פֿון אַ שיף, וואָס ראַנגלט זיך מיט ווינט און יַם: אָ לעצטער בױם פֿון אַ פֿאַרפּישופֿט־װאָגלענדיקן װאַלד, אָווּ דער בליץ האָט דעמבעס־ריזן טויזנטיאָריק אַלט. — פֿון זײ׳רע װאָרצלען אָפּגעהאַקט. און איצטז װאָס ביסטו איצטז אַ מענטש אױף קאַלטער ערד, באַװעגלאָז שטום, ווי אויסגעשניצט פֿון מּאָרמאָרשטיין אין שײַן פֿון טױטנליכט. אַן אָנהײב־סוף: אַ בילד – אַ רגע זעונג בלויו פֿון יענעם לאַנגן שלאָף. וואָס נעמט בײַ אונדו דעם טאָג. די נאַכט, דאָס ביסל לעבן צו 35 מיט גאָר דער שײנקײט פֿון דער גאַנצער װעלט. איז דאָס די רוז איז דאָס דער טרוים פֿון אײביקײט אױף אונדוער טונקלען גאַנג? פֿאָר װאָס זשע בײנט דער מענטש זיך טיף בײַם בלױזן טױטגעדאַנק און וויינט פֿאַרווייטיקט, ווי אַ קינד, אין טונקלער נאַכט אַליין? ווער פֿירט די וועלטז ווער הייסט דעם פֿרילינג אױפֿבליִען און פֿאַרגיין? ווער טרײַבט אין טעג פֿון האַרבסט דעם ווינט דורך וויסטעניש און וואַלדיז – און ווען דער אָדלער פֿליט ניט מער און ווען דער אָדלער פֿאַלט. פֿאַר װאָס מוז זײַן די ראָב װאָס רײַסט די אויגן אים אַרױס? פֿאַר װאָס? פֿאַר װאָס מוז זײַן די האַנט װאָס שטרעקט, אָן שרעק, זיך אױס צום טויטן לייב? צי וויינט דען ניט אין אָפּגעשונדן פֿעל די זעל פֿון אים – פֿון טױטן לײב די קעניגלעכע זעלי פֿאַרגיב פֿאַר װאָס איך פֿרעג אַזױ. זײַ מוחל מיר. פֿאַרגיב. ווי קען איך אַנדערש דען? איך האָב דאָך אויך דאָס לעבן ליב און אויגן האָב איך אויך, און אָפֿענע, און איך בין בלינד. נאָך אַלעמען בין איך דאָך אויך אַ פּראָסטן קרעמערס קינד. און ווי עס בענקט נאָך רעגנגאַנג אַ שטיק פֿאַרטריקנטע ערד, האָב איך אין דייַן ליכטיקייט צו לייַטערן באַגערט. און ווי עס ציטערן נאָך ברויט בײַם אָרעמאַן די הענט. באַגער איך איצט דײַן גײַסט צו זען װאָס האָט זיך אָפּגעװענדט און וואָס איך זע איז בלויז די נאַכט אין דיר, דעם טויט אין דיר, .די וויסטעניש, וואָס וועט אָן דיר נאָך וויסטער זײַן אין מיר .געבענטשט איז דער פֿאָר װעמען ס׳איז אַ יענע װעלט נאָך דאָ פֿאַר אים איז דאָ אַ טרייסט. פֿאַר מיר איז גאָרנישט, גאָרנישטאָ. פֿאַר מיר וועט נאָך אַ טױטנליכט פֿאַרלירן זיך אין רױך, . פֿאַר מיר וועט נאָך אַ קבֿר־שטיין אין דר׳ערד פֿאַרזינקען אויך. און ווײַטער וועל איך זען פֿאַר זיך דאָס רעטעניש – דעם טויט און בלאַנקען וועט זײַן סערפּ פֿאַר מיר אַזױ ווי פֿײַער רױט,

אַזױ װי פֿײַער רױט,

Yitskhok Leybush Perets

And you're dead. And you've not yet been covered by the ground; Far through a thousand streets like horses galloping round, Young and old newsboys spread, rushing about their business, Hawking papers through which, with telegraphic swiftness, We know now that your heart's not beating anymore. Here, splashed as in a great advertisement, is your Gray head, black-framed. We Important Persons, who, at most Should be prostrate and dumb, now ring around your ghost, As in a bar some rich old drunk's encircled by girls.

And we have tears and words as round and smooth as pearls, As large around as coins. And everyone with a tongue Inside his head now beats out, like a shoemaker's young Apprentice, hammering away at a heavy nail In an old shoe's heel, pounds out a rhythmic dirge, a wail.

Every sound is full of dirt, of the smell of sweat
Like a black skin; and everything's just merchandise. Hell! Yet
We'll deal in everything that sells, of every sort,
In Torahs and pigs' bristles, in men and devil's dirt.
Indeed, it's a wonder that all this time we haven't been
Cheating Death of his sickle for pennise and some six

Cheating Death of his sickle for pennies and some gin. But then, we're flesh and blood of that great hero who Bought, for a mess of pottage, a birthright; and then, too, One of our number—a god as large as life, they say—Was sold for thirty shekels to the world. Today,

Then, all this information being strictly true,
Indeed, why after all should we not trade in you?

Dust of our pride—what were you? A log not all burned up
Glowing in a gypsy camp at night out on the steppe;
The sail of a ship that wrestles with the wind and sea;

In a wandering wood bewitched, the last standing tree Where lightning felled great oaks a thousand winters old, Cut down at the roots. What are you now? On the cold Ground, a silent man motionless as if penned In marble by the deathcandle. A beginning-end.

An image = a glimpsed, momentary image now of it,
That long sleep taking day and night from us, a bit
Of life with all the world's beauty. Can this, then, be
Peace? this, our dark journey's dream of eternity?
Why does man fall prostrate at thoughts of death and moan

Like a child crying, out in the dark night alone?
Who orders spring to flower and fade? Who guides the world?
Who on autumn days, through wild and forest, has hurled
The wind? And when the fallen eagle no longer flies,
Why must there be a raven to rip out both his eyes?

Why can a fearless hand touch the dead lion? Why
Does not the regal soul of the lion pour forth a cry
From the flayed hide? Forgive my asking all this. Forgive.
But what else can I do? I, too, love to live.
And I have eyes

And I have eyes, yes; open eyes. And I am blind.
And I am the child only of a common kind
Of grocer. And like a clod of withered earth that quite
Longs for rain, I long to be bathed in your light.
And like the poor man's hands, trembling at the bread,

I want the sight of your averted spirit. The dead
Of you, the night of you, is all I now can see:
This wasteland, with you gone, is emptier for me.
Blessed is he for whom there is a world to come:
There can be no such solace for me. Yet one more tomb—
Mine—will sink below the ground, and yet one more
Death candle—mine—will end in smoke; and as before

I shall be reading always the riddle of the dead, Death's sickle flashing up in front of me in red Fire. Like red fire.

Like gold.

קומם צוגיין א פויגל מים א קוליע אונטערן פליגל און פרעגם פארוואס איך האלם די מיר אויפן ריגל. ענמפער איך אים, אז פארן מויער שמייען גזלנים אויף דער לויער,

וואס ווילן אויסכאפן דאס שמיקל קעז. וואס איך האלם באהאלמן אונמער מיין געזעס.

וויינט דער פויגל דורכן שליסל-לעכל און דערציילט מיר, אז ער איז מיין ברודער מעכל, און זאגם, אז איך האב נישט קיין באגריף זוי ער האט געליטן אויף דער שיף, וואס האט אים אריבערגעבראכט אהער.
אויפן קוימען — זאגט ער — געקומען איז ער.

זע איך דאך שוין, וואס דער פויגל איז אויסן, לאז איך אים מאקע שטיין אין דרויסן.
דערווייל אבער, זוי עס מאכמ זיך א זאך, באשלים איך ביי זיך צו זיין אויף דער וואך, און איך שמופ ארונמער מיין שטיקל קעז נאך מיפער אונמער מיין נעזעם.

מאכם דער פויגל, ווי מיין ברודער מעכל, מים א פליגל איבער די אויגן א דעכל

און ער שריים דורכן שלים-לעכל צריין,
צו צווי זצל דצם מזל אים ליכמיק זיין,
ווי ער הצט געזען דצם שמיק קעז, ווצם איך הצב,
און צו ער וועם דערפצר מיר שפצלמן דעם קצפ.
זע איך דצך שוין ,צו סע ווערם נישם פריילעך,
רוק איך זיך צו צו דער מיר פצמעלעך
מים מיין בענקל און מימן קעז,
ווצם איך הים אונמער מיין געזעם
און איך מצך נישם חלילה קיין געווצלד,
און איך פרעג אים גלצמ צווי, צי ס'איז קצלמ.

ענמפערם ער מיר , אז ביידע אויערן
זיינען ביי אים אפגעפרוירן,
און ער שווערם מיר דאביי מים א גרוים געוויין,
אז ער האט אין שלאף ביי זיך אליין
אויפגעגעסן דעם פום, וואס אים פעלמ,
און ווען איך לאז אים אריין וואלם ער מער דערציילט.

פארשמיים זיך, דערהערם דאם ווארמ: געגעסן, —
האב איך זיך דערשראקן. שיר נישם פארגעסן
אפצוהימן דאם שמיקל קעז,
וואס איך האלם באהאלמן אונמער מיין געזעם.
נאר אבי איך גיב א מאפ און ס'איז דא,
איז דאך שוין ווידער קיין זארג נישמא.

מאך איך א פארשלאג, מיר זאלן פרובירן
ווער עם וועמ(דאס)געדולד פארלירן:
צי איך, אין מיין אייגן הויז ביי מיר,
צי ער, אין דרויסן הינמער דער מיר(?)
מ'איז, דאכט זיך, טשיקאווע אזוינס צו דערגיין,
אפילו — זאג איך — פאר זיך אליין.

און אזוי איז עם מאקע זינמ דעמאלט געכליכן. און היינט איז שוין אוועק א יאר זיכן, שריי איך גוממארגן צו אים דורך דער מיר, שרייט ער צוריק א גומיאר צו מיר. בעם איך זיך: ברודערקע, לאז מיך ארוים, — זאגם ער: לאז מיך אריין אין הויז.

וויים איך דאך אבער וואם ער איז אויםן, לאז איך אים וויימער שמיין אין דרויםן. פרעגמ ער מיך וועגן דעם שמיקל קעז, וואס איך הים עם אונמער מיין געזעם. דערשרעק איך זיך, גיב איך א מאפ, איז עם דא. איז דאָך שוין ווידער קיין זארג נישמא.

-7-

THE BIRD

So this bird comes, and under his wing is a crutch, And he asks why I keep my door on the latch; So I tell him that right outside the gate Many robbers watch and wait

I To get at the hidden bit of cheese, Under my ass, behind my knees.

Then through the keyhole and the crack in the jamb
The bird bawls out he's my brother Sam,
And tells me I'll never begin to believe
How sorely he was made to grieve

On shipboard, where he had to ride Out on deck, he says, from the other side.

So I get a whiff of what's in the air,
And leave the bird just standing there.

Meanwhile—because one never knows,
I mean—I'm keeping on my toes,
Further pushing my bit of cheese
Under my ass and toward my knees.

The bird bends his wing to shade his eyes

—Just like my brother Sam—and cries,
Through the keyhole, that his luck should shine
Maybe so blindingly as mine,

Because, he says, he's seen my bit Of cheese, and he'll crack my skull for it.

It's not so nice here any more.
So I wiggle slowly toward the door,
Holding my chair and that bit of cheese
Under my ass, behind my knees,
Quietly. But then, as if I care,

I ask him whether it's cold out there.

They are frozen totally, Both his poor ears, he answers me, Declaring with a frightful moan That, while he lay asleep alone

He ate up his leg—the one he's lost. If I let him in, I can hear the rest.

When I hear the words "ate up," you can bet That I'm terrified; I almost forget To guard my bit of hidden cheese

Under my ass there, behind my knees.
But I reach below and, yes, it's still here,
So I haven't the slightest thing to fear.

Then I move that we should try a bout
Of waiting, to see which first gives out,
His patience, there, behind the door,
Or mine, in my own house. And more
And more I feel it's funny, what
A lot of patience I have got.

And that's the way it's stayed, although
That was some seven years ago.
I still call out "Hi, there!" through the door.
He screams back "'Lo, there" as before.
"Let me out" I plead, "don't be a louse"
And he answers, "Let me in the house."

But I know what he wants. So I bide My time and let him wait outside.

He inquires about the bit of cheese
Under my ass, behind my knees;
Scared, I reach down, but, yes, it's still here.
Li haven't the slightest thing to fear.

אָ, זלאָטשאָוו, דו, מיין היים, מיין שטאָט, מיט דיין קלויסטערשפּיץ און שול און באָד. און מיט דיינע זיצערקעס אָפן מאַרק, און מיט דיינע זידער, וואָס רייסן זיך אָפּ, ווי הינט אף דעם פּויער, וואָס קומט אַראַפּ מיט אַ קוישל אייער פון סאַסאָווער באָרג — ווי דאָס לעבן אין פרילינג וואָכט אויף אין מיר מיין ארעם ביסל בענקשאָפט צו דיר, מיין היים, מיין זלאָטשאָוו.

נאָר אַז איך דערמאָן זיך פארבענקטערהייט אַן דעם נגיד ראָפעפּאָרט, ווי ער גייט מיט זיין גראָבן בויך אין שול אריין, און אָן שאיע הילעלס, דעם פרומאָק, וואָס וואָלט, ווי אַ חזיר אין אַ זאָק, פאַרקויפט אָפילו די זון מיט איר שיין — איז דאָס גענוג, עס זאָל אויסגיין אין מיר, אזוי ווי אַ ליכט, מיין בענקשאַפט צו דיר, אוים, מיין היים, מיין זלאָטשאָוו.

יוי דערציילט זיך די מעשה פון יענעם פראנט: ער האָט איינמאָל פאָרנאָכט׳ אַזױלאָנג נאָכאָנאַנד

געזען מלאכים ארום דער זון, ביז סע האט אים א שיכור, א גוי מיט האק, אזא מין פארפאר געטאן אונטערן פראק, אז ר'איז, נעבעך, שיעור ניט געשטארבן דערפון

דער גוי מיט דער האָק איז מיין שנאה אין מיר צו מיין זיידן, און אים צוליב, אויך צו דיר.— מיין היים, מיין זלאַטשאַוו.

דיין ערד איז אָן עדות, אַז איך טראַכט ניט אויס.

ווען מיין זיידע האָט מיין מאָמען פון הויז אַרויסגעשטעלט מיט דער פּאַליציי, האָט מיין באָבע אין דער ברייט מיט די פיס, געשמייכלט שיעור אָזוי האָניק־זיס, ווי אַ שיקסע, וואָס שטייט צווישן זעלנער צוויי אַז פאַרשאַלטן זאָל ווערן מיין שנאה אין מיר, וואָס האָט מיך דערמאָנט אַן איר און אַן דיר, מיין היים, מיין זלאָטשאַוו.

ווי א קופקעלע נאקעטע יידן אין באד ארום א פארבריטן, האט מען אין ראד געשאקלט די קעפ, און די בערד זיך געגלעט ארום די ארויסגעווארפענע פעק.
און שמאטעס און בעבעכעס אין זעק, און ארום דעם צעבראכענעם שטיקל בעט מיין מאמע וויינט נאך איצטער אין מיר, ווי דעמאלט אונטער דיין הימל אין דיר, מיין היים, מיין זלאטשאוו.

נאר וואונדערלעך איז דאך אונדזער וועלט. מיט אַ פערד און וואגן איבער אַ פעלד, שלעפט מען זיך אַרויס צו דער באַן.
וואָס פליט, ווי אַ שד איבער פעלדער אַוועק, ביז זי ברענגט אף אַ שיף מיט אַ צווישנדעק, וואָס פירט אַריבער קיין ניו־יאַרק דאַונטאַון—איז דאָס טאָקע די איינציקע טרייסט איז דאָס טאָקע די איינציקע טרייסט וואָס מען וועט מיך ניט באַגראָבן אין דיר, מיין זראָטשאַוו.

MOISHE LEIB HALPERN

MY HOME, ZLOCHEV

Zlochev, O my home, my town,
With a steeple, shul and bath,
Wives who sit in the market place
And little Jews who scramble like dogs
5 Around the peasant who's coming down
With a basket of eggs from the hill—
How life in the spring wakens in me
My poor little bit of yearning for thee—
My home, Zlochev.

Rich Rappaport, as he goes
With his fat belly to shul,
And Shyeh Hillel, the pious man,
Who would sell the sun and its shine
Is As he would a pig in a poke—
It is enough to darken in me
Like a candle, my longing for thee—
My home, Zlochev.

How does it go, the tale of a fop:
20 Once, in the twilight, he looked so long
At the angels around the sun
Till a drunken goy with an ax
Gave him such a blow in the vest
That it almost finished him off—
25 The drunken goy is hate in me
For my grandfather and therefore thee—
My home, Zlochev.

You are my witness. It really was so.
When grandfather, helped by the police,
30 Put my mother out of the house,
My grandmother, on widespread feet,
Simpered almost as honey-sweet
As a peasant girl with two soldiers—

Cursed be that hatred in me

35 Which reminds me of her and of thee—
My home, Zlochev.

They stood in a ring, like naked Jews
Around a scalded man in the bath,
Shaking their heads, stroking beards,
40 At the thrown-out packs
The rags and tatters in sacks
And the broken remains of a bed—
My mother still is crying in me,
As that time, under heaven, in thee—
45 My home, Zlochev.

Yet the world is a wonderful thing.
With horse and wagon over a field
We dragged ourselves to a train
That flies like a demon over the land
50 Till it reaches a steerage that goes
To downtown New York—
This is the only solace to me:
That I won't be buried in thee—
My home, Zlochev.

די מעשה מיט דער פֿליג

אויפֿן ווינטמיל פֿליגל אין אָוונטגאָלד, זיצט אַ שד און וויינט פֿאַר פֿאַרדראָס. פֿון הוגעריקן דאָרף איז אַנטלאָפֿן אַ פֿליג — זשומט זי און דרייט זיך אַרום זײַן נאָז, און לאָזט אים נישט דרימלען.

הערט דער מילנער בײַם ליידיקן ראָד אָז מען וויינט אין דרויסן — ווייסט ער נישט ווער, מיינט ער, אַז דאָס איז זײַן ווײַב, וואָס קומט צו פֿרעגן פֿאַר וואָס ער זיצט ווי אַ בער, און מאָלט ניןטש קיין ברויט פֿאַר די קינדער.

> לאָזט ער דאָס ליידיקע מילראָד גיין, און וואָרפֿט זיך אַליין ווי קאָרן אַרײַן. קוקט די זון דורך אַ שפּאָרע און מיינט אַז זי מאַכט רויט דאָס מעל מיט איר שײַן — ווײַזט זי דעם שד דאָס וווּנדער.

לויפֿט דער שד אין דאָרף אַריַיִן מיט דעם ווונדער וועגן דעם רויטן ברויט. דערקענט אַבראַמקא אַז דאָס איז אַ שר וואָס וויל די גויים פֿאַרמוטשען צום טויט, מיט אַ מעשה וועגן אַ ווונדער.

שטופט ער זיך פֿונעם רעדל אַפֿיר, און ער זאָגט אַז מען איז שוין פֿון מעשות מיד, לאַכט דער שד, און ער וויַיזט אים אָן כּלומרשט אויף אַ פֿויגל וואָס פֿליט, און ער שנײַדט אים איבער דעם גאָרגל.

> מיינען די גויים אַז דאָס איז אַ שפּאַס – לאַכן זיי, מיט די קעפּ צו דער זון. טוט זיי אַלעמען אָפּ דער שר

דאָס אײגענע, װאָס ער האָט אָפּגעטאָן רעם אַרעמען ײִר אַבראַמקאָ.

ליגן די גויים אין אָוונטגאָלד, ווי רויטע שטיקער ברויט אויף דער ערד. נעמען זיך די ראָבן צונויף, און זיי בענטשן דעם וואָס האָט באַשערט פֿאַר זיי אָזאָ גרױסע סעודה.

לױפֿט דער שד צו דער װינטמיל צוריק, און װי אַ מאָלפּע טאַנצט ער און שפּרינגט פֿון פֿליגל צו פֿליגל, אין אָװנטגאָלד, און ער קרײט װי אַ האָן, און ער פֿײַפֿט און זינגט װי דער נאָרישער װינט װאָס האָרעװעט.

The Tale of the Fly

On a windmill sail, in the golden sunset, Sits a devil who whines with vexation, For a fly has escaped from the starving village And she buzzes and circles around his nose, Never letting him sleep.

The miller hears, at his idle wheel, Whining (but whose?) from outside somewhere; He thinks it must be his wife, who comes To ask why he sits there like a bear, Not grinding bread for the children.

So he starts the idle millstones turning And jumps between them—as if instead Of wheat; the sun peers in and thinks That her shining has made the flour red, So she shows the devil this Wonder.

The devil runs into the village then With the Miracle of the Reddened Bread, But Abramka can tell he's a devil who wants To torture the goyim till they're dead With the tale of a Miracle. . . .

So he pushes his way to the front of the crowd And says that they're bored with tales so absurd; But the devil laughs, and pointing upward As if at some suddenly passing bird, He cuts Abramka's throat.

The goyim think this is a riot, and laugh
With their faces turned upward toward the sun,
And the devil proceeds to have with them
The same variety of fun
He had with poor Abramka.

The goyim lie in the golden sunset
Like red loaves of bread along the ground;
The crows say Grace to their Provider—
As they come gathering around—
For such a splendid banquet.

The devil runs back to the windmill then And dances like a monkey, and springs From sail to sail in the golden sunset And crows like a cock, and whistles and sings Like the silly wind at its labors.

John Hollander

קיין מאָל שוין וועל איך נישט זאָגן 🔻

פאַראַנען לײַט װאָס קענען אפשר זאָגן אַז ס׳איז נישט שיין, צו שטופּן זיך אַרום אַ װאָגן מיט ציבעלעס, און אוגערקעס, און פלױמען.

עָּר אַז ס׳איז שיין אין מיטן גאַס זיך נאָכשלעפּן אַ טױטן-װאָגן — אָנגעטאָן אין שװאַרצן, און צו דעם נאָך קלאָגן, איז דאָך אַ זינד צו זאָגן אַז ס׳איז נישט שיין צו שטופּן זיך אַרום אַ װאָגן מיט ציבעלעס, און אוגערקעס, און פלױמען.

► I Shall Never Go On Bragging

There are people who maybe go on bragging That it's not nice to crowd around a wagon With onions, cucumbers, and plums.

But if it's nice to schlepp in streets after a death wagon, Clad in black, and lament with eyes sagging, It is a sin to go on bragging That it's not nice to crowd around a wagon With onions, cucumbers, and plums.

מע דאַרף אפשר נישט ריַיסן זיך אַזוי, און שלאָגן.
מע קען דאָך רויִק שטופּן זיך אַרום אַ וואָגן
מיט ציבעלעס, און אוגערקעס, און פלוימען.
נאָר אַז סע קען די ביַיטש אפילו קיינעם נישט פאַריאָגן,
וויַיל דער טיראַן פון דעם באַשעפעניש אויף דר׳ערד, דער מאָגן
וויל אַזוי — באַדאַרף מען שוין אַ רשע זײַן, צו זאָגן
אַז ס׳איז נישט שיין צו שטופּן זיך אַרום אַ וואָגן
מיט ציבעלעס, און אוגערקעס, און פלוימען.

דעריבער טאַקע וועל איך קיין מאָל שוין נישט זאָגן אַז ס׳איז ניט שיין צו שטופּן זיך אַרום אַ וואָגן מיט ציבעלעס, און אוגערקעס, און פלוימען. ווי שטאַרק עס זאָל אַ שטופּעניש אַזאַ מיך מאַטערן און פּלאָגן. וועל איך מיַין קאָפּ אַרונטערבייגן, און אַריבערטראָגן. וויינען וועל איך אפשר — אָבער קיין מאָל שוין וועל איך ניט זאָגן אַז ס׳איז ניט שיין צו שטופּן זיך אַרום אַ וואָגן מיט ציבעלעס, און אוגערקעס, און פלוימען.

פון אַ בריוו מיַינעם פֿון אַ

ס׳איז אמת, איך בין טאָקע ווײַט פֿון דיר, נאָר דײַנע צערטלעכקייטן אין די בריוו צו מיר דערמאָנען אָן נאַנצע טשאָטעס מיט זומער־פֿײנל וואָס זוכן בלומען־האָניק צווישן קראָפּיווע.

די געגנט ? – דער הימל איז אומעטום בלוי, און איך האָב דיך אומעטום ליב מיַון פֿרוי. נאָר די מידקייט מיַנע פֿאַרוואָלקנט דיַון שיינקייט, ווי דער רויַך פֿון דער באָן דעם בלויען הימל.

ווען אַ פֿרעמדער וועט איבערלייענען דאָס ליד, וועט ער טראַכטן: איז דאָס אַ מאָדנער ייִד: — פֿאַרגלײַכט זײַן פֿרױ צו הימל און זומער־פֿײגל, און זיך צו רױך און קראָפּיװע.

דער גוטער פֿרעמדער (איך זאָג עס אים אויס), איך שטעל אים אַ פֿײַג מיִט אַ צונג אַרויס, ער זאָל דיר, מײַן ליבע פֿרוי, פֿון דער װײַטנס קיין גוט אויג נישט קענען געבן.

דו אָבער פֿון דעסט וועגן היט זיך אָפּ, און לאָז זיך פֿון מיר נישט פֿאַרדרייען דעם קאָפּ מיט בלויען הימל און זומער־פֿייגל צווישן די ניו־יאָרקער גאַסנבאַנען.

ס׳עט נישט נעמען מער לאַנג. איך קום די טעג עס פֿײַפֿט שױן מײַן באַן אױף דעם באַרגיקן װעג אַרום סינסינעטי, װאָס ליגט טיף אונטן און זעט אױס אַזױ װי אַ ריזיקער שפּײַ־טאָפּ.

איך לאַך אַלײן. מיר געפֿעלט דער פֿאַרגלײַך, ס׳זאָל זיך נאָר נישט אױסלאָזן אַ טײַך פֿון מײַן ביסל פֿרײלעכקײט, נעבעך, דו װײסט דאָך אַז איך בין אַ שלימזל.

דערווייַל פֿעלט מיר גאָרנישט וווּהין איך קום, אַ חוץ דײַן קאָפּ, וואָס איך נעם אַרום, ווען איך וויל זיך רייצן מיט דײַנע ליפּלעך, וואָס בענקען נאָך מײַנע ליפּן.

באַלד, באַלד װי געזאָגט; איך בין צו דיר מיט אַ טױזנט מײַל שױן נענטער װי פֿרי׳ר, גריס מיר ניו־יאָרק, — אַ פּאַסקודנע שטעטל אָבער פֿאָרט אַ װױלס, אַז מען האָט דאָרט װעמען. Perhaps one should not be so pushy, so attacking. One can, perhaps, crowd quietly around a wagon With onions, cucumbers, and plums. But if you cannot chase them even whip wagging, Because earth's tyrant, our belly, nagging, Wishes so—you must be evil to go on bragging That it's not nice to crowd around a wagon With onions, cucumbers, and plums.

That is why I'll never go on bragging
That it's not nice to crowd around a wagon
With onions, cucumbers, and plums.
May the shoving anguish me and plague me,
I'll stoop my head, and suffer like a beggar.
Perhaps I'll cry—but I will never go on bragging
That it's not nice to crowd around a wagon
With onions, cucumbers, and plums.

B. Harchau

From One of My Letters

Verily, I am far away from you . . . But in your letters, gentle things you do Recall whole companies of summer birds Seeking flower-honey in among nettles.

This part of the country? The sky, blue everywhere, And I love you everywhere, my wife; but care And weariness in me becloud your beauty Like the smoke of the train on the blue sky.

A stranger who might read these verses through Would probably think: What a peculiar Jew—Likens his wife to sky and summer birds And himself to smoke and nettles.

I say this loud and clear: to this good stranger I stick my tongue out, and I give the finger So that he won't, O my beloved wife, Give you the eye from such a distance.

But watch yourself in any case; don't be The one to let your head get turned by me With blue sky and summer birds Among the New York trolley cars.

It won't be long now, and I'll soon be back. My train whistles on the hilly stretch of track Near Cincinnati, that lies deep below Poised like some perilous spittoon.

I laugh myself: I like the simile, And only hope my little pleasantry Won't end up, somehow, with egg on its face. You know precisely the kind of jerk I am.

Meanwhile, wherever I go, there's not one thing I lack, except your head, to which I cling When I want to tantalize your little mouth That longs for mine.

Soon, soon, as I told you. Now I am more Than a thousand miles nearer you than before. Give my best to New York—a lousy town But not too bad, if you have someone there.

איך באמעל מען זאל אייננעמען די וועלט, האט דער קיניק געזאנט.
 איז דאס לאנד געוואר געווארן דערפון, האט די מאמע איר לעבעדיקן זון ווי אן אמת'ן מוימן באקלאנט.
 אבער דאס אקעראייזן אין פעלר.
 און די זויל אונטער'ן שוסמער'ס האמער, און די מויז אין קאמער
 האבן שמילערהיים געלאכט
 ווען מען האט זיי די בשורה געבראכט
 די דאזיקע פינסמערע בשורה.

איצט האט מען שוין איינגענומען די וועלט.

וואס זאל מען טון מיט איר?

זי קאן נישט אריין אין דעם קיניק'ם שלאס.

מז האט פארגעסן צו נעמען א מאס

פוז דער וועלט — ווען מע האט געמאכט די טיר.

אבער דאס אקעראייזן אין פעלד.

און די זויל אונטער'ן שוסטער'ס האמער.

און די מויז אין קאמער.

קייקלען זיך פאר געלעכטער שוין.

סע צימערט אוש בא דעם קיניק די קרוין

פון זייער פארשיים געלעכטער.

די הויפליים מיינען, די וועלם זאל דערווייל א באוואכטע אין דרויסן שטיין.
נאר דער סיניק איז ווי דער מוים אזוי בלאס.
ער האט מורא די וועלט קאן נאך ווערן נאס
ווען סע וועם א רענן ניין.
אבער דאס אסעראייזן אין פעלר,
און די זויל אונטער'ן שוסטער'ס האמער,
און די מויז אין קאמער,
לאכן אזוי, או סע איז שויז א שרעק.
זיי שטארבן שיער פאר נעלעכטער אוועק.
וואס די וועלט שטיים נאך אלץ אין דרויסן.

דער מענטש ז ער אַף

דער מענמש, דער אף, האם צום ערשטן מאל דערוען דעם העלפאנט אין דער נאכט:
האם זיך אין דער פינסטער אים אויסנעראכט, או דער העלפאנט ניים אנגעטאן אין הויון.
האם ער ווענן דעם אזוי לאנג געטראכט, ביז ער האם פון פייננכלעטער פאר זיר אויפנעניים הויזן, א העמר און שיר.
און או אונטערהעסד און אן אויבערקיטל, און א היטל און א יארמולקע אונטערן היטל.
דער מענמש — דער אף.

נאר דאם איז נאך נארנישם, — צום ערשטן מאל רערוען די לבנה אין דער הויד.
האט ער צונעהאלטן דאם ווייב פאר'ן בויך און איר אכנעסמאליעט די האר פון פנים.
און דערנאך — כדי זי זאל בלישטשען אויך — האט ער קאלך צעפירט, און זי באשמירט,
און מיט נאלד — וויפיל ר'האט נעהאט — באצירט.
און אז ז'האט נאך דעמאלט אויך נישט נעבלישטשעט,
האט ער, נעריטשעט און נעפישטשעט
דער מענטש — דער אף.

THE TALE OF THE WORLD

I ordain the conquering of the world—So the great king said,
And all the people were duly informed,
And all the mothers truly mourned
Their living sons as though dead.
But the plow in the field,
And the cobbler's leather sole,
And the mouse in his hole,
Laughed without sound
When the news was brought round,
The bad, black news.

Now the world has been conquered at last. What's to be done with the thing? The Royal Palace is far too small—They forgot to measure the world at all When designing the opening. But the plow in the field, And the cobbler's leather sole, And the mouse in his hole, Laughed till they cried, Laughed so hard in their pride That the king's crown was shaken.

The courtiers, meanwhile, hold that the world Should be kept out there under guard. But the king has turned a deathly gray, Fearing the world will get wet some day When the rain falls hard. But the plow in the field, And the cobbler's leather sole, And the mouse in his hole, Laugh till they cry, Laugh till they nearly die. The world's still there, outside.

MAN, THAT APE

Man, that ape, the first time in his life
He sees an elephant at night,
In all that darkness, the elephant's
Wearing, it seems, a pair of pants.
He broods about this for a while,
Then from some fig leaves, constructs a pair
Of pants, a pull-over, and underwear,
A shirt and shoes and then a hat,
And a skullcap for wearing under that.
Man, that ape.

That's nothing—the first time in his life He sees the risen moon on high, He locks his wife in an embrace To singe the hair from off her face; And after that, to make her gleam, First he smears on a chalky cream, Then sticks on all the gold he's got. She doesn't emanate one beam. He howls and bays and starts to scream. Man, that ape.

That's nothing—the first time in his life He sees the sun ascending where נאר דאָס איז נאָר נאַרנישט, — צום ערשטן מאָל רערזען די זון, ווי זי נייט אויף
צווישן בארג און הימל, וואָס סומט זיך צענויף,
האט ער — מיט די פויסטן ארויף — געשוואוירן
אז ער מוז אויך אחין ארויף.
און זינט דעמאלט לויפט ער, און האט נישט סיין צייט,
פון מזרח־זייט צו מערב־זייט —
און די זון נייט אויף און די זון נייט אונטער,
און ער סריכט אייביק ארויף און ארונטער,
דער מענטש, דער אף.

The mountaintop and heaven meet, He raises his right fist to swear That he will follow it up there; Since when, too short of time, he's run From east to west, just like the sun. The sun comes up, the sun descends: He climbs, and falls—it never ends. Man, that ape.

דער צער פֿון דער וועלט

נישם וויים כוז מיין הויז הויבם זיף אן די שטאט, זיצם דארט און וויינט אן אלטער גאט אין דרויםן גייף א שטיין אין דער נאכט, ווייל מ'האח פאר אים אלע טירן פארמאכט.

> נאענט פון מיין הויז צווישן נאכט און רויך לאכן די וועכטער אזוי ווילד און חויד, אזוי ווי זיי וואלטן מיט אייזן אויף נאלד דעם איינענעם פחד פארטויבן נעוואלט.

נישט ווייט פון מיין הויז אין א שטאל אויף דער ערד זיצן דריי זהנים מיט גרייז גראע בערד און מיט סרוינען פון ליכט אויף קאפ און האנט. — דריי הייליקע פונ'ם מארננלאנד.

> אבער דאס ווייב אוים'ן הארטן שטרוי, וואס איז נאקעט און אלט ווי זיי, און גרוי, קרעכצט ווי א דארער בוים אין ווינט און ווינט זיך אליין ווי מען וויגט א קינד.

און איכער אונז שלע דער צער פון דער וועלט. דורך שלע פענסטער וויינט ער און שעלט דעם שטערן אויף וועמען מען האָט געווארט אָון װאָס האָט מיט זיין ליכט ווירער אָפּגענאַרט.

די לעצטע

שוונם־זון.
און שלע פליגן אין די פענצטער־ווינקלען,
אין דער שוונס־קעלט פשרגליווערטע,
און אפשר טויטע שוין,
און אויפן רשנד פון וושטער־גלשז — די לעצטע
איינע אין דער גשנצער שטוב שליין —
זשג איך: זינג טיר עפעס פון דיין ווייטן הייטלשנד,
ליבע פליג.
הער איך, זוי זי וויינט און ענטפערט טיר:
אז שפדשרן זשל איר דשס רעכטע פיסל,
אויב זי זועט שגרירן ש סטרונע
ביי די פרעטדע וושטערן
און אויב זי זועט פארגעסן
און אויב זי זועט פארגעסן
שן דעט ליבן טיסטהויפן

PAIN OF THE WORLD

The city begins not far from my house. On a stone, outside in the night, An old god sits and weeps For all the doors have been closed to him.

Near to my house, between night and smoke, The watchmen laugh so loud and wild— As if, by hitting iron on gold, They would still their own fright.

In a stable, not far from my house, Sit three ancients with hoary beard And crowns of light on head and hands, Holy men from eastern lands.

And, on hard straw, the wife, Also naked, old and gray, Moans, a thin tree in the wind, And rocks herself as you rock a child.

Over us—the pain of the world. It cries through the windows and curses The star which had been awaited And, with light, deceived us once more.

THE LAST

Evening sun.
And, in evening cold, all the flies
In the corners of the panes are numb,
If not already dead.
On the rim of a water glass, the last
Is alone in the whole house.
I speak:
"Dear fly,
Sing something of your far-off land."
I hear her weep— She answers:
May her right leg wither
If she plucks a harp
By strange waters,
Or forgets the dear dung heap
That had once been her homeland.

Nathan Halper

חאב איך שזוי מיר אפגעמון. ווי נאר עם איז אויפנענאננען די זון בין איך אוועק און צענויפגעקליבן , קאוע־באַבקעם אין דעם ליד צריין וואס איד האב ערשם נעכמן מנגעשריבן פון דער לבנה מים איר שיין, און צו דעם האב איך נאך צוגענעכן עטליכע לידער — פון טיש דאנעבן, ווענן דער הייליקיים פון דער ביבל וואס ווען איך מראכט פון דעם, ווערט מיר איבל. און דאָם אלצדינג האָב איך ווי אין א זאַק איינגעפאקם אין מיין אלמן פראק, דערנאד ארוינגעשלאנן א טשוועקל אין דרויסן באם פענסטער, און דאם נאנצע פעקל אויף דער קאטשערע ארויסגעהאנגען זיינען מענשו און סינדער פארבייגעגאנגען און האבן נעפרענט בא מיר, וואס דאס איז, -האב איך זיך פארנוינט ביז צו זייערע פים און נעענטפערט, או ראס זיינען מיינע יארן, וואס זיינען אזוי פארשימלט נעווארן צונישו דעם אלמן חכמה־נעשמטנק פון מיין וואונדעלשכן ביכער־שראנק. ווען אַבער מיין איינציקער זון, וואָם ניים

ווען אבער מיין איינציקער זון, וואס נייט
(מיט מיין ים פול מרויער און מיין פינגערהוט פרייר)
אין פערטן יאר שריין, חשט אויך
מאריסן זיין קעפל צו דער הויך,
האב איך אים נענומען אויף מיין שויס
און נעזאנט צו אים אזוי: הער אוים,
מיין יורש, איך זאנ דיר צו,
אז פונקט ווי מע שטערט נישט א טויטן די רו
בועל איך – ווען דו וועסט דערוואקסן ווערן –
דיר קיינמאל אין קיין זאך ניט שטערן,
ווילסט זיין א ביינלכאפער, א שינדער
זיי דיר, קינר מיינס.
אזוי ווילסט בייטן – מיידלאך
ווילסט בייטן – מיידלאך
בייט דיר, פינד מיינס.

זיי דיר, קינד מיינס.

ווילסט זיין א מערדער, אן אונטערצינדער,
זיי דיר, קינד מיינס.

ווילסט בייטן — מיידלאך

אזוי ווי זיי אליין די קליידלאך.

בייט דיר, קינד מיינס.

איין זאד, אבער, קיכד מיינס, זאג איך דיר אן:

אויב דו וועסט — פאר מענשן זיך צו גרויסן —

דערגיין אזוי ווייט, זיך אנצומאן

אין אט־אזוינס, וואס היינגט דא אין דרויסן

אין אט־אזוינס, וואס היינגט דא אין דרויסן

און וועסט נאר צו דעם — די שעה זאל נישט זיין —

אויד שרייבן א ליד פון לבנה־שיין,

אויד שרייבן א ליד פון לבנה־שיין,

דעמאלט מיין ליבער

מענ עס זיין אפילו ווי ווייניס

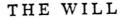
שרייב איד אן א צואה אין לאן דער מורבר

שרייב איך או א צואה, און לאו דאם איבער
פאר מייז לאנדסמאו, דעם קומענדיק־פוילישן קעניג
און א חוץ, וואם מיר ביידע זאגן זיך מער נישט – דו –
צעשנייד איד, אזוי ווי א קארנער צעשניידם
לעקאד פאר התונה־ארימעליים,
אלץ וואם בינר צו דיר מיך צו –
און מאמע־שמאטע און זוו־שמון.
און זא העלף מיר דער הערנאם

איד —

וועל —

מון —

So this is how I did myself in:
No sooner did the sun begin
To shine, than I was up and away,
Gathering goat shit for my tune
—The one I wrote just yesterday
About the moonlight and the moon—
And then I put with these also
Some poems from my portfolio
In re the Bible's sanctity

(Just thinking of them sickens me)
And these I wrapped up in my rag
Of an old coat, packed up like a bag,
After which, I took the whole shebang,
Put up a nail, and let it hang

Outside my window, on a tray.

Adults and children passed my way

And asked what that mess up there could be,

So I answered them, on bended knee:

These are all my years; I think

They went all rotten with infection
By wisdom, and its ancient stink,
From my precious book collection.
But when my son, the little boy,
(In my sea of sorrow and cup of joy

He's just turned four) strained his eyes to see
Those summits of sublimity,
Well—I put him on my knee
And spake thus: Harken thou to me,
My son and heir, I swear that, just

As none disturb the dead in their rest,
So, when you have finally grown,
I'll leave you thoroughly alone.
Want to be a loan shark, a bagel-lifter?
Be one, my child.

Want to murder, set fires, or be a grifter?

Be one, my child.

Want to change off girls with the speed that those Same girls keep changing their own clothes?

Change away, my child.

But one thing, child, I have to say:
If once ambition leads you to try
To make some kind of big display
Of yourself with what's hanging up there in the sky;
If you dare (but may that time not come soon!)

To write about moonlight and the moon,
Or some poem of the Bible, poisoning the world,
Then, my dear,
If I'm worth something then by way of any

Money, so much as a single penny,

I'll make my will, leaving everything
To my landsman, the future Polish King.
Though we've both stopped calling each other "thou
I'll chop up, like a miser shredding
Cake for beggars at a wedding,

All the ties that bind us now:
Poppa-chopper Son-schmon
And so help me God in Heaven
This

Will Be Done.

זרחי צו זיך אַליין

אָ, זרחי, זרחי, דו קענסט נישט מאַכן. עס זאָל זיך אויפבויען אַ בריק איבערן ים אַהין און צוריק. און דיַין בענקשאַפט שטייט דאָך אויף יענער זיַיט מיט רויט-אויפגעהויבענע לאַפּעס, און שריַיט, וו אַ דאָרפס-מויד, וואָס דאַרף שוין אַ מאַנסביל האָבן אַ מאַנסביל האָבן. אַ מאַנסביל האָבן.

און אומזיסט, וואָס דו קוקסט אויף די שיפן, זרחי, דו שלאָגסט זיך בלויז אין דיַין קאָפּ אריַין טשוועקעס — מיט דעם וואָס דו רעדסט זיך איַין. זיי פירן בלויז אַלע אַזױנע לייַט. וואָס האַבן גאָלד און וואָס האָבן ציַיט צו עסן איין מאָל און נאָך אַ מאָל עסן. — און נאָך אַ מאָל עסן. און נאָך אַ מאָל עסן.

וואָלסטו אפשר געקענט בײַ דײַן חלום פּועלן. אַז ער זאָל מאַכן אַ וואָלקן פון דיר. נאָר וואָס טויג — אַז איידער מען גיט זיך אַ ריר. טראָגט זיך אָן יעמאַכשמאָי פון דער וויַיט. דער ווינט מיט אַ מעסער אַזאַ, וואָס צעשנײַדט דעם שווערסטן וואָלקן, ווי קרויט אַ קעפּל. ווי קרויט אַ קעפּל.

און וויַיזן די צונג העלפט אויך נישט, זרחי, אַזוינס קאָן דאָך כאַוויַיזן אויך אפילו אַ טויטער, וואָס הענגט אין דער הויך. אָדער גאָר אַ קינד, ווען עס לויפט נאָך פאַרשיֵיט אַרום ערגעץ אין אַ העמדל פון זיַיד. אָבער דו ביסט,דאָך, זרחי, דאַכט זיך, אַ חכם. דאַכט זיך אַ חכם. דאַכט זיך אַ חכם.

זרחי מיט דער ליולקע אין דרויסן וויינט 🕳

זרחי מיט דער ליולקע אין דרויסן וויינט. ער האָט ליב די אָוונטזון אויף גראָז. און די אָוונטזון דווקא שיַינט און ברענט ווי אויף רויען פלייש אויף די פיס מיט די הענט פון דער מויד וואָס קעמט זיך אין דרויסן.

זרחי מיט דער ליולקע אין דרויסן וויינט. ער האָט ליב פאַרקלערטקייט אין אָוונטשײַין און זײַין שכן זעט ווי אַ קצב-יונג אויס און דווקא נאַקעט אויך, קומט ער אַרױס צו דער מויד וואָס קעמט זיך אין דרויסן.

זרחי מיט דער ליולקע אין דרויסן וויינט. ער האָט ליב דער ווינט זאָל זינגען אין בוים נאָר דער ווינט האָט פֿיַינט דעם בוים וואָס איז טויט און ער זינגט אין די געפאַרבטע האָר פון דער מויד וואָס זיצט און קעמט זיך אין דרויסן.

זרחי מיט דער ליולקע אין דרויסן וויינט. ער האָט ליב וואָס ער זעט שוין די נאַכט וואָס קומט זי וועט נעמען די מויד אין אַ שטוב אַריַין און וועט שענקען אַ ביסל לבנה-שיַין דעם טויטן בוים אין דרויסן.

Zarkhi to Himself

Oh, Zarkhi, Zarkhi, you cannot cause A bridge to be built straight across Over the sea, to go there and back—And your longing stands on the other side With red-raised paws, and calls and cries Like a village broad who needs a man—Needs a man,

Oh, Zarkhi, you are watching the ships in vain, You are merely hitting nails in your head When you believe whatever you thought and said. Ships bring only such people, behold, Who have time and who have gold To eat once and eat again—And eat again, And eat again.

Perhaps you could convince your dream To turn you into a floating cloud. But what's the use, if before you move out Appears—devil-take-him—from afar The wind with a knife, and cuts in small parts The heaviest cloud like a head of cabbage—Like a head of cabbage, Like a head of cabbage.

And showing your tongue won't help either, Zarkhi, This could be done even by a yellow Corpse, hanging on the gallows, Or a child, his lips white with milk, Running around in a coat of silk. But you, Zarkhi, seem to be wise—Seem to be wise, Seem to be wise.

Zarkhi, His Pipe to the Yard, Cries

Zarkhi, his pipe to the yard, cries. He likes the evening sun on grass. But the evening sun shines and burns As on raw meat, on the legs and arms Of the broad, combing her hair in the yard.

Zarkhi, his pipe to the yard, cries. He likes to be pensive in evening shine. But his neighbor looks like a butcher-boy And he walks out, naked and fresh To the broad, combing her hair in the yard.

Zarkhi, his pipe to the yard, cries. He likes the wind to sing in the tree. But the wind hates the tree that is dead And sings in the painted hair of the broad Who combs her hair in the yard.

Zarkhi, his pipe to the yard, cries. He'd like to see the night come in: It will take the broad and lead her inside, And it will grant some moonshine light To the dead tree in the yard.

דער פינצטער יער ברוסט: אים אים ט פון בלוט, כט ליכטיקייט אין ד

אָמר רב זרחי — זאָגט רב זרחי: אין ספר ברחנדי צונויפגעשטעלט פון די גרעסטע חכמים אין קאַפּיטל זיבן דערציילט זיך אַ מעשה פון אַ רוצח,

דערציילט זיך אַ מעשה פון אַ דוצון. וואָס האָט איין מאָל אַזוי ווי אַ וואָלף אין דער פינצטער געוויינט אין מיטן דער נאַכט.

געגאַנגען אויף רויב

און באַפאַלן אַן אישה אין שלאָף

און קוילען געוואָלט אויך דאָס קינד בײַ דער ברוסט:

האָט עס אױסגעשטרעקט די הענטלעך צו אים און דאָס מעסער, וואָס האָט נאָך געטריפט פון בלוט,

ביי אים צוגענומען

און געשפילט זיך מיט דעם ביז די פלעקן פונעם בלוט אויפן העמדל

ביז די פלעקן פונעם בלוט אויפן העמדל האָבן אויסגעזען ווי בלומען אין מאָרגנליכט

ביים שיין פון דעם פאַקל

וואָס האָט אים געלויכטן צו קוילען.

ווּאֶט וּוּאֶט אַט צכּיִּי כּסוְ כּיִּי דְּיִּילְּיִיטְענּע ליכטיקייט אין דער פינצטער. די קלאָג פון רוצח.

? און אפשר – ווער ווייסט

אפשר מיינט דאָס גאָר-גאָר עפּעס אַנדערש חלילה,

און דיַין צונג וועט זיך בראָטן אין גיהנום. וויַיל זי האָט נישט אויסגעטיַיטשט פּונקט ווי מען דאַרף?

אמר רב זרחי – זאָגט רב זרחי:

אין ספר ברחנדי

צונויפגעשטעלט פון די גרעסטע חכמים

אין קאַפּיטל זיבן

דערציילט זיך א מעשה פוו א צדיק. געגאַנגען פאָרכיַי אַ קלויסטער כיַי נאַכט

האָט מען גליענדיק זשאַר פון די פענצטער געוואָרפּן.

האָט זיך אָנגעצונדן די באָרד מיטן בגד אַזוי ווי אַ פאַקל (אויף אים)

האָט דער צדיק אויפגעהויבן די אויגן צום הימל

און שטאַרבנדיק האָט ער אַזוי געזאָגט:

פאַר בלינדע נאַראָנים זיַינען די שטערן מזלות,
 פאַר רשעים זיַינען זיי גאָרנישט;

פּאַר רשעים ויַינען זיי גאָונ שכ אין דער אמתן אָבער זיַינען זיי

גאטס ליכטיקייט אפשר.

וואָס וויַיזט זיך אונדז בלויז דורך זיַין הימל –

דעם אַלטן צעלעכערטן שירעם פון איבער דער וועלט,

און ס׳איז מער נישט – אַ חסד אַ גרויסער

? ווייל זי האָט נישט אויסגעטייטשט פּונקט ווי מען דאַרף

אויף וועמען זײַן ליכטיקײט לאָזט זיך אַראָפּ, ווי אַ פײַער,

און נעמט אים צו זיך. שברולים לדררחי פּרומה — באַהאַלטענע ליכטיקייט אין דער פינצטער.

די לעצטע תפילה פון צדיק.

און אפשר — ווער ווייסט? אפשר מיינט דאָס גאָר-גאָר עפּעס אַנדערש חלילה,

און די צונג וועט זיך בראָטן אין גיהנום,

Omar Rabbi Zarkhi (So said Rabbi Zarkhi.)—a typical opening of a saying by a sage, rendered in the traditional form of Jewish teaching: a word or phrase from the Hebrew sacred text is followed immediately by a Yiddish literal translation. The reading of such a bilingual passage is then followed by explanation and analysis of existing commentaries. Halpern uses this Jewish form with a stance from Eastern philosophy (e.g., the open-ended interpretations and the

quasi-Persian name, Barhandi).

From Zarkhi's Teachings

Omar Rabbi Zarkhi-so said Rabbi Zarkhi: In the Book of Barhandi Compiled by the greatest sages, In chapter seven, A story is told of a murderer Who once, like a wolf in the darkness, Wept in the depth of the night. He went out on a robbery, Attacked a woman in her sleep And was about to kill the baby at her breast-When it stretched out two little hands, Grabbed the knife, still dripping blood, And played with it Till the stains of blood on his shirt Looked like flowers at dawn-In the glow of the torch That lighted for murder. Shavrulim ledarrkhi peruma-Light hidden in darkness, The lament of a murderer. Or maybe—who knows? Maybe it means something altogether different And the tongue will roast in hell For not interpreting it right?

Omar Rabbi Zarkhi—so said Rabbi Zarkhi: In the Book of Barhandi Compiled by the greatest sages, In chapter seven, A story is told of a saint. Once, as he passed by a church at night, Glowing embers were thrown from the windows, And his beard and his coat caught fire Like a torch (on his body). Then the saint raised his eyes to the sky And dying, he said: For blind fools the stars are signs, For evil men they are nothing; But in truth they are God's light maybe, Showing through His sky-Tiny holes in the old umbrella over the world, And it is nothing but a grace To one on whose head the light falls in a flame And takes him away. Shavrulim ledarrkhi peruma-Light hidden in darkness, The last prayer of a saint. Or maybe—who knows? Maybe it means something altogether different And the tongue will roast in hell For not interpreting it right?

Shavrulim ledarrkhi pruma—a mock-Aramaic, pseudo-Talmudic text in need of explication. The syntax reads: "The shavruls are prumed for Zarkhi" (the words in boldface have no meaning). With a slight change, it would mean: Zarkhi's sleeves are slit. Also, Proma'a in Aramaic is burglar.

Title supplied here.
This secular poem employs surprisingly biblical images: the Burning Bush (stanza II), Mosebarred from entering the Promised Land (stanza III), and Samson (stanza IV).

וואס ווייסן מיר, ליבע ברידער - What Do We Know, Dear Brothers

גומילאַסטיקס דריַי אויף אַ פענדל פון בלעך און מיט די ברילן צום ים אַרויס. זרחי וויינט אפשר זיַין בענקשאַפט אויס — וואָס ווייסן מיר ליבע ברידער.

Three rubberbands on a thin tin pot And a pair of glasses looking out to sea. Maybe it's Zarkhi's longing that weeps— What do we know dear brothers.

און ס׳איז אפשר גאָרנישט זרחי וואָס וויינט נאָר אַ בוים וואָס ברענט און ווערט נישט פאַרברענט און וואָס וויינט מיט די צוויַיגן אַזוי ווי מיט הענט — וואָס ווייסן מיר ליבע ברידער. And maybe it is not Zarkhi that weeps But a tree that burns and isn't consumed, Weeping with branches as if they were arms— What do we know dear brothers.

און ס'איז אפשר אויך נישט קיין בוים וואָס וויינט נאָר די שטומע קלאָג פון אַן אויג מיט אַ האַנט פון איינעם וואָס שטאַרבט ביַי דער שוועל פון זײַן לאַנד — וואָס ווייסן מיר ליבע ברידער. And maybe it is not a tree that weeps
But the silent lament of an eye and a hand
Of a man dying at the threshold of his land—
What do we know dear brothers.

און אפשר איז עס נישט איינער וואָס שטאַרכט נאָר אַ בלינדער ריז פון פאַר טויזנט יאָר באַוויינט זײַנע אָפּגעשוירענע האָר — וואָס ווייסן מיר ליבע ברידער

And maybe it is not a man that dies But a blind giant a thousand years ago Weeping over his shorn hair— What do we know dear brothers.

און ס׳איז אפשר אויך נישט קיין ריז וואָס וויינט נאָר דאָס פּשוטע נאַרישע אינסטרומענט וואָס וויינט אונטער זרחיס אַלטע הענט – וואס ווייסן מיר ליבע ברידער.

And maybe it is not a giant that weeps But the simple silly instrument Weeping under Zarkhi's aging hand—What do we know dear brothers.

יוי מיין ליבער פרוי The End of the Book

פרעג איך ביַי מיַין ליבער פרוי, ווי אַזוי צו פאַרענדיקן דעם ראָמאַן. אין מיַין ביכעלע זאָגט זי: דאָס גליק זאָל אַוועק מיט דער באַן. און צוריקווינקען מיט אַ טיכעלע. — זאָג איך: טיכעלע-שמיכעלע זאַגט זי: ביכעלע-שמיכעלע און פרעגט מיך. צי וויל איך נישט בעסער קאַווע מיט אַ קיכעלע. זאָג איך: קיכעלע-שמיכעלע און היים מיר אויפציען אויף מיין קישן אַ ציכעלע. . זאָגט זי: ציכעלע-שמיכעלע און הייסט מיר אריַינטראָגן צום שוסטער איר שיכעלע. זאָג איך: שיכעלע-שמיכעלע. ווערט זי ברוגז, און ווייזט מיר - אַז כ׳האָב שוין אַ פּליכעלע : זאָג איך

So I ask my dear wife How to finish the affair Of my little booky-Says she: Let happiness leave on a train And wave back with a hanky. Says I: Hanky-panky-Says she: Booky-shmooky-And asks me whether I'd like With my coffee a cooky. Says I: Cooky-shmooky-And tell her to put a case on my pillow And not to play hooky. Says she: Hooky-shmooky. And tells me to repair her shoe By hook or by crooky. Says I: Crooky-shmooky. So she jumps up, and points at my head: I am bald and spooky. Says I:

יָהָת זון ביכעלע-שיכעלע-ציכעלע-קיכעלע-טיכעלע-ביכעלע-שמיכעלע. פליכעלע-שיכעלע-ציכעלע-קינעלע-טיכעלע-ווי איך, פּליכעלע-שיכעלע-ציכעלע-קינעלע-טינעלע-ביכעלע-שמיכעלע. האָבן מיר אינאיינעם געלאַכט — אינאיינעם געלאַכט. ביז זי האָט מיר די אויגן פאַרמאַכט —

Spooky-crooky-hooky-cooky-hanky-panky-booky-shmooky. But she cannot say it as fast as I can, as fast as I can: Spooky-crooky-hooky-cooky-hanky-panky-booky-shmooky. So we laugh together—

Laugh so nice.
Till she closes my eyes—

די אויגן פאַרמאַכט.
Closes my eyes.
און מיך איַינגעוויגט מיט דעם ליד פונעם רעגן.
מיט דעם ליד פונעם רעגן,
Rain and light

And rocks me with a song of rain and light, Rain and light,

וואָס מען זינגט פון קליינע קינדערס וועגן.

That you sing to little children at night, Children at night.

דאָם ליד פון סוף־זונמיק

לעבן די טרעם אויפן ערשטן נאָרן. אין טוכלעדפינצטערן קאָרידאָר וויינט א מויז און מיט איר אינאיינעם א קויטיקע האָנט אויף צעשויבערטע האָר. דאָס ביסל ליבע אין נרויסן מאַנהעטן.

די האָר — א דופט פון פארב, וואָס איז ביליק, די האנט איז, ווי לעדער שטייף און הארט. צוויי גלייכע שותפים, וואָס האָבן אפשר אויף קיין בעסערם קיינמאָל נישט געווארט. דאָס ביסל ליבע אין גרויסן מאנהעטן.

נאר מאדנע איז עם. ווען מען הערט צוויי מענטשן שווייגנריס אין דער פינצטער שטיין, וואס זאנט נישט עפעס "סעמי" אליין ? וואס זאנט נישט עפעס "כעסי" אליין ? וואס זאנט נישט עפעס "בעסי" אליין ? דאס ביסל ליבע אין גרויסן מאנהעטן.

נאר אפשר רעדן זיי און מען הערט נישט צוליכ דעם פארשטיקטן שטומען נעשריי פון די זיבן מאל זיבעצן אייזערנע כאלקנס אויף די פינצטערע סטעליעס איבער זיי ? אויף די ביסל ליבע אין נרויסן מאנהעטן.

סטעליעם אויף סטעליעם און בעמן אויף בעטן און די לופט איז פארע און קוילן־רויך, און פון אויבערשטן נאָרן ארונטער — אן אפנרונט, ארויף־צו — א פעלד ביז וואָלקנס הויך.

— דאָס ביסל ליבע אין נרויסן מאנהעטן.

א גרויםשטאט ביינאכט. מארא וויסטע פרעמדקייט עם נעמט ארום אין דער פינצטער אין דיר. ווייב מיט מאן מיליאנענווייז שלאפן ווי שיכורים אנגעפוישטע מיט ביר. — דאָס ביסל ליבע אין גרויסן מאנהעטן.

קינדער שלאפן, ווי משלפעס אויף ביימער, אויף נאניקעם אונטער פייער־טרעפ, און די לבנה — דער קוימענקערער טרייסלט סאזשע איבער די קעפ, דאָם ביסל ליבע אין נרויסן מאנהעסן.

און "בעסי דהי נוירל" ווייסם פון נארנישם. און "סעמי" אויך מיט אן אפן מויל. און דער מאָנטיק, וואָס קומט צושווימען פאר די אוינן, ווי א מדבר אויף מיילן פוסט און הויל. — דאָס ביסל ליבע אין נרויסן מאנהעמן.

און אפילו בעסי'ם מאמע רי אלמע. זי פרענט שוין נישט מער — "וואו איז די מויד ?" און עס ארט זי נישט וואָס די האָר די שווארצע זיינען נעוואָרן בלאָנד און רויט. דאָס ביסל ליבע אין גרויסן מאנהעטן.

נאר זאל מען נישט מיינען, אז ראס איז א קראנקער אט־דער וואס מראכט וועגן דעם אין דער נאכט. — א מידער בלויז פון זיין איינענעם אומעט לינט ער און רויכערט זיין ליולקע און מראכט. — דאָט ביסל ליבע אין נרויסן מאנהעמן.

SONG: WEEKEND'S OVER

There in the shadowy, dank hall
Right alongside the ground-floor stair—
A weeping girl, attended by
A grimy hand in the mussed-up hair.
——A little love in big Manhattan.

The hair—a whiff of some cheap rinse The hand—hard, stiff and leathery Two equal lovers, for whom this is

As good as it'll ever be.

——A little love in big Manhattan.

It's strange to listen to two people
Standing there in the dark, unheard;
Why doesn't Sammy say a word?
Why doesn't Bessie say a word?
—A little love in big Manhattan.

They may be talking, but it's all Blanketed by the howl, instead, From a million iron fire escapes And all the dark ceilings overhead.

A little love in big Manhattan.

Ceilings on ceilings and beds over beds;
Steamy air, wrapped in smoking shrouds;
From the top floor down, a chasm falls;
From above, acres open to the clouds.

——A little love in big Manhattan.

O huge night city, such grim strangeness Wraps you up in the darkness here!

Man and wife sleep by the million

Like drunks all bloated up with beer.

— -A little love in big Manhattan.

Like monkeys in the trees, the children Hang in their fire escapes, asleep; Soot drifts down from above their heads, Dropped by the moon, a chimney sweep.

—A little love in big Manhattan.

And the girl Bessie knows from nothing And Sammy, too, with his open mouth, And Monday swims up before your eyes, A desert of dead miles toward the south.

——A little love in big Manhattan.

And even Bessie's poor old mother
No longer asks, "Where is that kid?"
It doesn't matter that black hair
Has all been bleached to blonde and red.
—A little love in big Manhattan.

It isn't that he's ill, the sad one
Who contemplates these things at night;
But sick of his own sadness only,
He lies and broods, his pipe alight.
——A little love in big Manhattan.

1924

15

20

25

30

35

גיי איך אַזױ און טראַכט פֿון ברױט, טרעף איך אָן פֿון העלער הויט אַ ליו: קוקט ער מיך אָן ...און פֿרעגט מיך, צי וויל איך אַ הון צי אַ האָן טראַכט איך: די הון גיט דעם מענטשן אַן איי, .דער האַן אַבער װעקט פֿון שלאָף מיט אַ קריי און איך דאָרף געבן עסן דעם פֿערד און מעלקן די קו און דינען דער ערד. זאָג איך אים, אַז איך וויל אַ האָן; רירט ער מיט זייַן פֿאַטשײלע מיך אָן: שפרינגט אַרױס פֿון איר אַ האָן פֿון גאָלד, -אַזױנער טאַקע װי איך האָב געװאָלט. נעם איך אים אונטער אַן אָרעם און גיי ווייַטער אַזױ דורכן גאָרטן און שניי. און איך רעכן מיר אויס דערווייַל וואָס איך האָב: קאַלאָשן, אַ היטל אויף מייַן קאָפּ, אַ רױטן שאַל און אַ האָן פֿון גאָלד און איך טראַכט, וואָס נאָך איך וואָלט געוואָלט. נאָר אַז איך הער, מען רופַּט מיך פֿון װײַט,

אַזױ װי מען װאָלט ניט געהאַט קײן צײַט, שטעל איך זיך אָפּ און ווענד זיך אום גיט מיר אַ פֿרוי דורך אַ פֿענצטער, אַ בלום, נעם איך — רופֿט זי מיך אַרײַן און הייסט דעם וואָס קניט, מיר ברענגען ווײַן; טוט ער אָן דר׳ערד מיט זײַן קאָפּ אַ הילך און לויפֿט און ברענגט מיר קאַשע מיט מילך, -.האָב איך דאָך קאַשע מיט מילך געוואָלט נעם איך דאָס גלײַך — װי דעם האָן פֿון גאָלד אונטער מײַן אַנדערן אָרעם און גײ ווייַטער אַזױ דורך גאָרטן און שניי, :און איך רעכן מיר אויס דערווייַל וואָס איך האָב קאַלאָשן, אַ היטל אויף מיַין קאָפּ, אַ שאַל, אַ האָן, אַ בלום אין לאַץ, און אַ שיסעלע קאַשע מיט מילך אויף אַ טאַץ. און אַזוי ווי דאָס איז כּמעט וואָס איך וויל, פֿעלט מיר נאָך — מער ניט אַ בעזימשטיל צו מעסטן דעם שניי, אַ בייגל רויך און צום היטל אַ פֿעדער אין דער הייך און צו דעם נאָך אַ פֿרײַע מינוט אָדער צוויי, .זיך אַוועקצוזעצן עפּעס אַ זינג טון אין שניי נאָר אַזוי ווי איך ווייס, אַז דעם מענטשן אויף דר׳ערד איז ניט אַלץ, וואָס ער וויל, צו האָבן באַשערט, באַנוגן איך זיך מיט דעם וואָס איך האָב, און דערבײַ טאַקע — ווי דאָס אויג אין קאָ^{פּ}, היט איך אָפּ איך זאָל — אַזױ װי איך גײ ניט פֿאַרלירן, חלילה, עפּעס אין שניי.

I Walk Along

I walk along, absorbed in thoughts of bread, When, from out of the blue, just up ahead, One of the Just gives me a stare, and then Asks if I wish a rooster, or a hen. Let's see: the hen lays eggs for Mankind's sake, The rooster's crowing startles him awake. But there's a horse's mouth I have to feed, A cow to milk and soil to plow-I need, In fact, the rooster, and I tell him so. He touches me with his handerchief, and lo And behold! a rooster made of gold jumps out— The very kind I'd always dreamed about. Under my arm I put him; off # go, Like that, into the garden in the snow. Meanwhile, I add up what I have: a red Scarf, for one, the cap upon my head, Galoshes, and a rooster made of gold.

I wonder what I still want-but I'm called By a hurried, distant voice, I turn about: A woman through a window reaches out A flower to me, and I make it mine. She asks me in, and orders up some wine From someone kneeling, bowing to the ground Until his forehead makes the floor resound; He runs to fetch me milk and kasha—nu, Kasha and milk was what I'd wanted, too. I grab it, like the rooster made of gold Under my other arm, and soon I've strolled Farther into the garden in the snow. Meanwhile, I add up whit I have to show: Galoshes, the cap upon my head as well, A scarf, a rooster, a flower in my lapel, And a bowl of milk and kasha on a tray. Since this is almost all I want today, A broomstick now is all I might invoke (To measure the snow), a bagel made of smoke, A feather for my cap perched high up there, And a minute—perhaps two—free as air In which I might sit myself down, you know, And sing a song of something in the snow. But since I know that nobody on earth Is bound to live in anything but dearth Of what he wants, it's what I have I prize. Really, too—as if guarding my very eyes-I take great pains now, as along I go, Not to lose anything (Horrors!) in the snow.

John Hollander

I

בייַ אונדו אין לאַנד איז אויך עפעס דאָ — און וווּ קיין לאַמטערן־סלופּ איז נישטאָ איז דאָ אַ בוים — און דאָס מיינט דאָך קלאָר אַז אָ נעגער איבער צוואַנציק יאָר מען האָסן אַלץ וואָס שטרעקט זיך אַרויף צו האַלטן דעם, וואָס מען הענגט אים אויף. נאָר יענעם וואָס, איך האָב שטאַרבן געזען, ניין פֿופֿצן איז ער ניט אַלט געווען.

די ווייַסע אַלטע מויד האָט ניט אויסגעזען זיס. אַ פֿאַרזשאַווערט שלאָס אויף אַן אַלטן וואַליס די נאָז מיטן פּיסק. – און די הענט מיט די פֿיס, איך זאָג דיר – זיך צורירן הויט צו הויט צו אַזאַ מין פֿליאַקע, איז בעסער – טויט.

דו ביסט דו. – דאָס האָט זי אים אָנגעקלאָגט. – און דו וועסט בײַ מיר הענגען, האָט זי געזאָגט. עס איז וואָר – ר׳האָט אין טויטשרעק פּאָסקודנע געלאַכט: נאָר געלאַכט האָט זי אויך און די סמאָלע געבראַכט, און באָקוקט דעם בוים איבער זיך אין דער הייך. און די פֿרייד פֿון המון בײַ דעם ערשטן רויך, איך שווער – פֿון אַ משוגעים־הויז, איך שוער הערט מען אַזוינס ניט אַרויס.

און דער ערשטער לעפֿל סמאָלע בײַם האַרץ איז הײס אױף הײס, און שװאָרץ אױף שװאָרץ. און די אױגן ניט בליץ, נאָר אַ װײַס געשטאָרץ. און דאָס לײַב – עס רײַסט זיך פֿון דער הױט; ניט אַנדערש, עס װיל זיך אױסטאָן פֿון טױט.

אָבער ניט נאָר האָט מען דעם בהמהניק פֿאַרוואָרפֿן אַרום האַלדז אַ שטריק, נאָר די פֿאָן פֿון דער רעפּובליק האָט מען אויך אַרױפֿגעצױגן אין דער הייך — און דער הימל איז בלוי — אים נייט ניט אָן — און בײַם װינט איז אַ שמחה מיט דער פֿאָן,

און איך — געשלאָגענער הונט — ניט אַ וואָרט. ניט אַרײַנגעלײגט גאָרנישט — אַ שותּף צום מאָרד.

נאָר מען דאַרף ניט פֿאַרשלינגען אַ חזיר־שטאַל צו ברעכן מיט דער גרינער גאַל, דאָס באַזאָרגט שוין דער גלח, דער חכמה־קוואַל — אויב די שוואַרצקייט — זאָגט ער — איז גאָטס אַ גרײַז, איז אַ זינד זי צו לאָזן זיך מישן מיט ווײַס.

און איך זאָג דיר — ס׳איז ניט דער קרעכץ פֿון צווײַג, ניט דער שטריק, מיטן גאַנצן קלאַפּערגעצײַג, ניט דאָס פֿעדערל אין ווינטגעטרײַב וואָס האָט פֿאַרזאַמט זיך צו קלעפּן צום לײַב, נאָר דו — דאָס טרויער־געשטאַנק פֿון דער וועלט נאָס האָט זיך פֿון ווײַטן אַנידערגעשטעלט, מיט די הענט, דורך די קעשענעס, בײַם דיך, פֿאַרטראַכטן אַ ליד פֿאַר דער וועלט און פֿאַר זיך.

גיי בעסער, וועק אויף דעם כּלי־זמר שאָפּען, און זאָל ער אַ פּליוכע טאָן, אויב ער קען, מיט טענער אַ ביסל — און זאָל מען זען, אַז אַ גוי איז אויך אַ כּל־נדריניק, ווען מען דאַרף צו פֿאַרגאָסן בלוט — מוזיק. There's always something in our land, too, And when there's no lamppost that will do, There's a convenient tree: what's clear's That a Black of at least twenty years Hates anything tall that, in a pinch, Would hold you high enough to lynch. Although the one that I saw get Hanged, wasn't quite fifteen yet.

The white old maid has an unsweet face; Like a rusty lock on an old suitcase Were her nose and mouth, it must be said; Feet? Hands? with such an old bag, instead Of touching her skin, you're better dead.

She charged him: You're the one, she said, I'll have you hanged until you're dead.

In his panic he laughed and befouled himself, true, But she brought along tar, and she laughed too, And gave a look at the tree up there.

As the first smoke puff went up, I swear, The crowd—but you'd never hear the same Even in looney-bins set aflame.

Tar at his heart, the very first spot,
Is black over black, hot over hot,
Each eye not lightning—a soft, white blot.
Body twists skin off, as if trying
Thus to divest itself of dying.

Not only was a rope then flung
And around the neck of the carcass strung,
But other ropes were pulled up high
Causing the Stars and Stripes to fly.
But the sky is blue and doesn't care,
And the flag's a joy to the windy air.
And I—whipped dog—watching what occurred,
A partner in crime, said not a word.

You don't need to swallow a pigsty, I guess, To vomit up a greenish mess—
Just hear the priest, wisdom's fount, who says If Blackness was God's blunder to begin, Then letting it mix with white's a sin.

It's not the branch, its whining prattle,
Nor the rope, with its dangling rattle,
Nor the windblown feather, that had to miss
Its chance to give the corpse a kiss,
But you—the whole world's sorrow-stink
Who stood at a distance there to think—
Playing pocket pool, with your fingers curled—
To dream up a poem for yourself and the world.

Now go wake up Chopin, the musician, and let Him overflow (if he doesn't forget How) with tinkling noises, and you can bet, When bloodshed needs background music, that few Gentiles can't sing the *Kol Nidre* too.